

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev2 512/06
19.09.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Mirjane Grubić, Vesne Popović, Jasminke Stanojević i Milomira Nikolića, članova veća, u parnici tužilje AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog "VV", koga zastupaju BV i BG, radi poništaja rešenja o otkazu ugovora o radu, odlučujući o reviziji tužilje izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž.I broj 1653/05 od 14.12.2005. godine, u sednici održanoj 19.9.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

USVAJA SE revizija i preinačuju presuda Okružnog suda u Beogradu Gž.I broj 1653/05 od 14.12.2005. godine i presuda Opštinskog suda u Obrenovcu P.1 broj 933/03 od 8.9.2004. godine, tako što se poništava rešenje tuženog o otkazu Ugovora o radu tužilji broj 12537 od 23.5.2003. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Obrenovcu P.1 broj 933/03 od 8.9.2004. godine, stavom prvim izreke, odbijen je tužbeni zahtev tužilje AA, kojim je tražila da se poništi rešenje tuženog "VV" o otkazivanju ugovora o radu zavedeno pod brojem 12537 od 23.5.2003. godine, a kojim je otkazan Ugovor o radu tužilji broj 3544/01 od 16.4.2003. godine, kao neosnovan. Stavom drugim izreke odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove.

Presudom Okružnog suda u Beogradu Gž. I broj 1653/05 od 14.12.2005. godine odbijena je kao neosnovana žalba tužilje i potvrđena prvostepena presuda.

Protiv pravnosnažne presude donesene u drugom stepenu tužilja je blagovremeno izjavila reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu u smislu člana 386. ZPP ("Službeni list SFRJ" br. 4/77 ... 35/91 i "Službeni list SRJ" br. 27/92 sa kasnijim izmenama i dopunama), koji se primenjuju na osnovu člana 491. stav 4. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS" br. 125/2004) i našao da je revizija osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 11. ZPP, na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilja je bila zaposlena kod tuženog i obavljala poslove likvidatora platnog prometa u finansijskoj službi u EFKO, po Ugovoru o radu broj 3544/1 od 16.4.2003. godine. U radnom odnosu kod istog poslodavca bile su GG i DD, koje su od stručne spreme imale završenu gimnaziju (četvrti stepen). U toku 1998. godine tužilja je za ova lica nabavila diplome ekonomske škole u ____, iako nisu polagale ispite. One su diplome overile u Opštini ____, a kadrovskoj službi tuženog predale su ih 1.10.1999. godine, s tim što su tužilji, za učinjenu uslugu, isplatile po 800 DEM. Dana 12.5.2003. godine direktor tuženog je Javnom tužilaštvu u Obrenovcu podneo krivičnu prijavu protiv tužilje zbog postojanja osnovane sumnje da je izvršila krivično delo podstrekavanja kažnjivo po članu 23. Osnovnog krivičnog zakona, ali je rešenjem Opštinskog suda u Obrenovcu Ki. broj 188/03 od 26.11.2003. godine protiv okrivljene AA obustavljena istraga. Tužilja je pismeno upozorena na postojanje razloga za otkaz Ugovora o radu 13.5.2003. godine, 19.5.2003. godine tuženi je primio mišljenje sindikata čiji je tužilja član, a rešenjem od 23.5.2003. godine otkazan je Ugovor o radu broj 3544/1 na osnovu člana 101. stav 1. tač. 3, 4. i 5. Zakona o radu.

Prvostepeni i drugostepeni sud smatraju da tuženi nije ispravno primenio otkazne razloge iz člana 101. stav 1. tačka 3. i tačka 5. Zakona o radu, zbog toga što je članom 9. stav 1. tačka 23. Ugovora o radu tužilje broj 3544/1 od 16.4.2003. godine propisana radnja povrede radne obaveze "falsifikovanje novčanikih i drugih dokumenata", a, u konkretnom slučaju, tužilja je pribavila falsifikovane diplome za druge zaposlene kod tuženog i od njih je za to ostvarila materijalnu korist od ukupno 1.600 DEM. Takođe, pravnosnažna osuđujuća krivična presuda uslov je za otkaz ugovora o radu zaposlenom zbog učinjenog krivičnog dela na radu ili u vezi sa radom, a ta pravna činjenica u odnosu na tužilju nije nastupila. Međutim, nižestepeni sudovi zaključuju da je ponašanje tužilje bilo takvo da ne može da nastavi rad kod poslodavca, usled čega je bilo mesta primeni člana 101. stav 1. tačka 4. Zakona o radu, tako da je tužbeni zahtev odbijen.

Pri donošenju odluke, u ovoj pravnoj stvari, opštinski i okružni sud nisu imali u vidu član 104. stav 1. Zakona o radu. Ovom zakonskom odredbom regulisano je da otkaz ugovora o radu iz člana 101. stav 1. tač. 1. do 4., 6. i 7., poslodavac može dati zaposlenom u roku od 3 meseca od dana saznanja za činjenice koje su osnov za davanje otkaza odnosno u roku od 6 meseci od dana nastupanja činjenica koje su osnov za davanje otkaza. Postupak u slučaju otkaza ugovora o radu spada u domen materijalnog prava, o čemu Vrhovni sud pazi po službenoi

dužnosti.

Vođenje postupka otkaza uvek zastareva protekom 6 meseci od dana kada je učinjena povreda radne obaveze. Ovaj objektivni rok računa se od momenta kada su nastupile okolnosti koje predstavljaju osnov za davanje otkaza, bez obzira na datum saznanja poslodavca za njihovo postojanje.

Tužiljino ponašanje, koje je moglo da bude osnov za davanje otkaza ugovora o radu i uzrokuje nemogućnost da nastavi rad kod tuženog, sastojalo se u neovlašćenom pribavljanju diploma drugim zaposlenim radnicama tuženog, što se dogodilo tokom 1998. godine, a DD i GG su te diplome predale kadrovskoj službi tuženog preduzeća 1.10.1999. godine (njih dve su pravosnažnom presudom Opštinskog suda u Obrenovcu K. broj 381/03 od 12.2.2004. godine osuđene zbog izvršenja krivičnog dela navođenje na overavanje neistinitog sadržaja iz člana 235. stav 2. u vezi stava 1. KZ RS). Tuženi je propustio da češćom kontrolom dokumenata zaposlenih proveri njihovu validnost, a rešenje o otkazu Ugovora o radu tužilji doneo je tek 23.5.2003. godine. Stoga je izvesno da je tužilji otkaz dat po isteku roka od 6 meseci, predviđenog članom 104. stav 1. Zakona o radu, pa je imalo mesta usvajanju tužbenog zahteva.

Na osnovu člana 395. stav 1. ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća - sudija

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

KO